

Studieområde "tjek-skema"

Her er et skema over kernestoffet i Studieområdet. Det er viden, du forventes at besidde i forbindelse med portfolioeksamen. Til eksamen skal du *deklare* dig selv, lave en "varedeklaration". Du skal vise, hvad du indeholder, hvilke kompetencer du har. Og du skal dokumentere det vha. skriftligt materiale, stile, notater, mindmaps, rapporter etc. Der skal i din portfoliomappe være dokumentation for, at du kan navigere indenfor disse stofområder. Tredje kolonne indeholder eksempler på spørgsmål, du kan stille til dine dokumenter.

- Du skal sammensætte din portfolio, så den indeholder dokumenter, der kan belyse de nedenstående stofområder og skrive en begrundelse for, hvorfor du netop har valgt fx denne stil til at belyse *argumentationsanalyse*

Læringsteori og læreprocesser

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog ⁱ
Læringsmetoder	<ul style="list-style-type: none">• Kolbs læringscirkel,• Vygotskys zone for nærmeste udvikling,• Bruners stilladsering,• taksonomier – f.eks. Bloom, Biggs og Dreyfus & Dreyfus,• Gardners mange intelligenser og læringsstile	På hvilke taksonomiske niveauer ligger opgaverne i dette projekt på? Hvilken type/r intelligens henvender dette projekt sig hovedsageligt til? Hvilken læringsstil er du mest fortrolig med? Hvad kendetegner denne læringsstil? Hvad kan du gøre for at udvikle og forbedre din læringsstil?	s. 9 – 19
Læseteknik, notatteknik	<ul style="list-style-type: none">• Orienteringslæsning,• studielæsning og• efterbearbejdning af læst tekst.• Udformning af noter, mindmap og begrebskort.• Notatteknikker i de forskellige fag, bearbejdning af noter, mindmap og begrebskort.	Hvilken læseteknik har jeg anvendt i dette tilfælde? Er det en hensigtsmæssig teknik til denne opgave? Hvilke fordele/ulemper er der ved den valgte teknik? Kunne man med fordel have brugt andre teknikker? Fordele og ulemper ved de forskellige notatteknikker? Hvilken teknik bruger jeg	s. 20 -24

		oftest? Hvorfor?	
<i>Skrivning som redskab til læring og planlægning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • At disponere logisk, skrive velargumenteret og formulere sig i et klart og præcist sprog. • Skriveteknikker som tankeskabende værktøjer i læringsprocessen, fx hurtigskrivning, refleksionsskrivning, logbog og mindmap. 	Anvendelse af skrivning til at få ideer, hvordan?	s. 25 – 29
<i>Planlægningsværktøjer</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Planlægning af lektielæsning og selvstændigt arbejde. • Relevante værktøjer: tidslinjer, Gantt-diagrammer, handlingsplaner, logbog, problemtræ, mindmap, begrebskort, swot-analyse og principskitser. 	Hvilke planlægningsværktøjer har jeg brugt i dette projekt? Hvilke fordele/ulemper er der ved dette værktøj? Hvad har det betydet for udfaldet af projektet, at jeg har brugt/ikke brugt planlægningsværktøjer? Hvilke fordele er der ved at planlægge en arbejdsproces?	s. 29 -31

Arbejdsformer

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog
<i>Kollektive arbejdsformer</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forelæsning • Tavleundervisning • Klassediskussioner • Gruppearbejde: forskellige former for gruppearbejde (+ Roller og kommunikation i gruppen). • Pararbejde • Case • Rollespil • Coaching • Respons 	Hvilke arbejdsformer indgår i dette projekt? Er det hensigtsmæssigt, at projektet/undervisningen er bygget op omkring disse arbejdsformer? Hvilke forskelle er der mellem de forskellige arbejdsformer? Hvilken arbejdsform passer bedst til dig? Hvorfor?	s. 33 - 40
<i>Individuelle arbejdsformer</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Oplæg/Fremlæggelser • Ansvar for deltagelse i klasseundervisning 	Hvad var godt/hvad var mindre godt ved din fremlæggelse. Har du forslag til forbedringer? Deltager du aktivt i undervisningen? Hvis nej, hvorfor ikke?	s. 33 - 40

<i>Projektarbejde</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektarbejde med en givet problemstilling • Problemorienteret projektarbejde • Emneorienterede projektarbejde 	<p>Hvilken type projektarbejde kendetegner dette projekt? Hvordan adskiller projektarbejde sig fra andre arbejdsformer? Hvilke fordele/ulemper? Hvilke personlige kompetencer skal man være i besiddelse af, for at fungere i et projekt? (Belbins roller)</p>	s. 41 - 47
-----------------------	---	--	------------

Informationssøgning

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog
<i>Metoder</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteket • Brug af biblioteker på internettet • Internettet • Søgemaskiner • Avancerede søgeteknikker (udvidelse og indskrænkelse af søgningen, sammensætningen af søgeord, trunkering) 	<p>Hvor har jeg fundet de informationer jeg har brugt i projektet? Hvordan har jeg fundet dem, søgemetoder etc? Hvilke fordele ulemper er der ved Internettet? Hvilke fordele og ulemper er der ved biblioteker?</p>	s. 49 - 54
<i>Vurderingsværktøjer</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdering af en kildes validitet • Vurdering af en kildes faglige relevans og niveau 	<p>Hvordan afgør man, om en kilde er pålidelig? Hvilke overvejelser har du gjort dig mht. kilderne til dette projekt?</p>	s. 54 - 57
<i>Anvendelse af kilder</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kildeangivelse – Ophavsret og etik, og hvordan må det benyttes? • Plagiat og ophavsret – hvilket kildemateriale må benyttes, og hvordan må det benyttes? 	<p>Har du en kildehenvisning - kildefortegnelse? Er der ophavsretlige problemstillinger i forbindelse med dette projekt?</p>	s. 57 - 59

Videnskab og vidensformer

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog
<i>Teknologiudvikling som lineær og interaktiv udvikling</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Den teknologiske udvikling som en lineær proces, hvor teknologien ses som udsprunget af videnskabelig forskning. • Den teknologiske udvikling kan ses som en interaktion mellem virksomheden og 		s. 61 - 64

	forskellige aktører og strukturer i samfundet		
<i>Videnskabelig metode indenfor naturvidenskab, humaniora og samfundsvidenskab</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Videnskabsteoretiske tankegange indenfor de humanistiske, samfundsfaglige og naturvidenskabelige fagområder, herunder nyttiggørelse af naturvidenskabelige teorier og erkendelser. • Etik og værdier i naturvidenskabelige og teknologiske sammenhænge (fx anvendelsen af genteknologi) 	Induktiv/deduktiv? Hypotetiske deduktiv metode? Hermeneutik? Ethiske problemer? Verificering/falsificering Hvordan produceres viden indenfor hhv. humaniora, samfundsvidenskab, naturvidenskab?	s. 65 – 70 s. 76 - 83
<i>Hypoteser og modeller</i>	<ul style="list-style-type: none"> • opstille hypoteser • opbygge modeller Ud fra en undren opstilles en hypotese, der efterprøves. Resultaterne behandles, og der kan opbygges en matematisk eller fysisk model.	Har du opstillet hypoteser i dette projekt? Hvad har du gjort for at underbygge din hypotese? Hvilke fordele/ulemper er der ved modeller?	s. 71 - 76
<i>Kvalitativ og kvantitativ metode</i>	Oplysninger kan indsamles <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativt: statistik, spørgeskemaundersøgelser, gentagne forsøgsrækker • kvalitativt: cases, eksempler, interviews, forsøg 	Hvilken metode har du brugt? Hvorfor? Fordele/ulemper ved de to metoder?	s. 77 - 79
<i>Analyser og eksperimenter</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bearbejdning af tal og værdier • Anvendelse af formler • Arbejde med måle- og forsøgsresultater • Arbejde med at strukturere data i naturvidenskab • Forberede, opstille og udføre simple eksperimenter 	Hvordan udfører man eksperimenter og hvorfor er eksperimenter nødvendige for naturvidenskaben? Hvordan bruger man data fra eksperimenter?	s. 86 – 87
<i>Argumentationsanalyse</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Opbygning af argumentation • Vurdering af argumentation • Identificere og anvende forskellige retoriske appelformer • Matematisk bevisførelse 	Er din argumentation sammenhængende? Hvad karakteriserer god argumentation? Er der problemer med argumentationen i de kilder du har brugt?	s. 84 – 86
<i>Videnskabelig dokumentation</i>	Opbygning af teknologirapport, fysik, kemi, biologirapport, journalark m.m. – herunder sproglige krav og kendetegn		s. 105 - 109

Formidling og formidlingsteori

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog
<i>Sproglig bevidsthed</i>	<ul style="list-style-type: none"> Talesprog over for skriftssprog. Fagenes sprogformer og begreber (diskurs) Sproglig korrekthed i mundtlig og skriftlig kommunikation At gøre sig sprogligt umage 		
<i>Skriveprocessen og skriveværktøjer</i>	<ul style="list-style-type: none"> Processkrivning Hvordan en opgavebesvarelse er struktureret Vælge den rigtige genre Vælge det rigtige sproglige niveau Vælge den rigtige faglige terminologi i form af statistikker, formler, etc. 	<p>Hvilke fordele er der ved at anvende processkrivningsværktøjerne? Hvilke overvejelser skal man gøre sig for at vælge den rigtige genre? Hvordan strukturerer man en opgave mest hensigtsmæssigt?</p>	s. 103 - 109
<i>Kommunikationsanalyse</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kommunikationsmodeller God faglig formidling på et gymnasialt niveau 	<p>Har jeg anvendt kommunikationsmodeller i forbindelse med dette projekt? Har jeg overvejet hvilken målgruppe, jeg henvender mig til? Får jeg formidlet mit stof på en hensigtsmæssig måde? Er der noget der kunne forbedres? Hvilket medie har jeg valgt? Hvorfor?</p>	<p>s. 89 – 95</p> <p>+ noter fra dansk og komm. it</p>
<i>Præsentationsformer og - teknikker</i>	<p>Formidlingsgenrer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mundtligt: fremlæggelse og diskussion af synspunkter, oplæg med og uden manuskript, individuelt og i grupper, foredrag med Power Point støtte Skriftligt: it-præsentation, beregninger, større og mindre rapporter, journaler, faglige artikler, argumenterende tekster, brochurer Visuelt: plancher, modeller, forsøgsopstillinger, simulationer, film, animationer, principskitser og grafik 	<p>Hvilken præsentationsform har du anvendt i dette projekt? Hvad er fordelene/ulempen ved denne form? Hvorfor har du valgt netop den form? Passer den til målgruppen?</p>	s. 96 - 103

Evalueringsteori og evalueringsværktøjer

Stofområde	Emner	Eksempler på spørgsmål	SO-bog
<i>Formativ og summativ evaluering</i>	<ul style="list-style-type: none">• Formativ evaluering – hvor eleven udvikler sit arbejde på baggrund af evalueringen.• Summativ evaluering – er afsluttende evaluering fx en prøve.• Evalueringsformer: fx skriftlige rettelser og kommentarer, selvevaluering individuelt og i grupper, coaching, evalueringssamtaler, logbog, spørgeskema, test	Hvad er formålet med evaluering? Får du "noget ud af" den evaluering læreren giver dig? Synes du den evalueringsform, læreren har valgt, i dette tilfælde er hensigtsmæssig? Fordele/ulemper ved logbog, portfolio, tests etc.? Er du i stand til selv at bedømme kvaliteten af din arbejdsindsats?	s. 111 - 123

ⁱ Lund, Birgitte Merci m.fl.: SO, *Studieområdet – htx. Systime*, Kbh. 2011
Ibog på Systime